

Ресурсні бази даних з актуальних питань ВИХОВАННЯ

Автор: Лампіга Алла Віталіївна

Ресурсні бази даних з актуальних питань виховання

Тематична папка «Громадянське виховання»□

Громадянське виховання

Громадянське виховання — формування громадянськості як інтегрованої якості особистості, що дає людині можливість відчувати себе морально, соціально, політично і юридично дієздатною та захищеною.

Покликане воно виховувати у молодій людині високі моральні ідеали, почуття любові до своєї Батьківщини, потреби у служінні їй. Відомо, що основні риси громадянина формуються в молодому віці, під впливом загальнонародних, національних цінностей, у взаємодії особистості із суспільством, яке на кожному етапі представляють сім'я, школа, різноманітні колективи.

Одним із критеріїв і результатів громадянського виховання є громадянськість особистості, яку складають моральна, політична та правова культура, почуття власної гідності, внутрішньої свободи і водночас вболівання за суспільні ідеали, за пріоритети держави, благо свого народу і його дружні взаємини у світовому співтоваристві.

Громадянське виховання потребує додержання принципів:

1. Гуманізації та демократизації.
2. Самоактивності й саморегуляції.
3. Системності.
4. Комплексності й міждисциплінарної інтегрованості.
5. Наступності та безперервності.
6. Культуровідповідності.
7. Інтеркультурності.

Виховання громадянина має бути спрямованим на розвиток патріотизму, національної самосвідомості, культури міжетнічних відносин, планетарної свідомості, правосвідомості, політичної культури, дбайливого ставлення до природи, моральності, культури поведінки особистості.

Ефективність громадянського виховання залежить від спрямованості виховного процесу, форм і методів його організації. Провідна роль належить предметам соціально-гуманітарного циклу: історії, географії, природознавству, суспільствознавству, літературі, активним методам навчання, спрямованим на

самостійний пошук, формування критичного мислення, ініціативи й творчості.

Застосування форм і методів громадянського виховання покликане формувати в особистості когнітивні (лат. *cognitio* — знання, пізнання), нормативні та поведінкові норми, вміння міркувати, аналізувати, ставити питання, шукати власні відповіді, аналізувати проблеми, робити власні висновки, брати участь у громадському житті, набувати вмінь та навичок адаптації, захищати свої інтереси, поважати інтереси і права інших, самореалізовуватися тощо.

Тематична папка «Вікові особливості учнів»

Історія дитинства має свої закони, свої епохи, періоди, стадії та кризи.

Л.С. Виготський вважав, що вікові ступені розвитку можна порівняти із історичними віхами розвитку людства, або із геологічними епохами в історії розвитку Землі. Розвиток дитини - це постійний перехід від однієї вікової стадії до іншої; перехід цей пов'язаний зі змінами в структурі особистості дитини. Критичні вікові періоди змінюються більш стабільними.

У чому особливість «криз» при переході від однієї вікової стадії до іншої? Чому дитина, яка була спокійною та врівноваженою, раптово починає «бунтувати»? Чого ж вона хоче?

На ці та інші питання вчителю дає відповідь тематична папка «Вікові особливості учнів», доступна для завантаження у локальній мережі гімназії.